

Motivasjon

Eulers phi-funksjon

$$\varphi(n) = |\{i \mid 1 \leq i \leq n, \gcd(i, n) = 1\}|, \quad 1 \leq n \in \mathbb{Z}.$$

Har $\therefore \varphi(p) = p-1$, p primtall

$\therefore \varphi(p^n) = p^n - p^{n-1}$ ($\gcd(i, p^n) = 1 \Leftrightarrow \gcd(i, p) = 1$)

$\circ \varphi(mn) = \varphi(m)\varphi(n)$, når $\gcd(m, n) = 1$.

Dette gir: $n = p_1^{n_1} p_2^{n_2} \dots p_t^{n_t}$, p_i primtall
 $p_i \neq p_j, i \neq j$.

$$\begin{aligned} \varphi(n) &= \varphi(p_1^{n_1}) \cdot \dots \cdot \varphi(p_t^{n_t}) \\ &= (p_1^{n_1} - p_1^{n_1-1}) \cdot \dots \cdot (p_t^{n_t} - p_t^{n_t-1}). \end{aligned}$$

$(\mathbb{Z}_n, +)$ gruppe, men har også multiplikasjon.
Men, $(\mathbb{Z}_n, \cdot)$ er det ikke en gruppe.

Vet: $\langle \bar{r} \rangle = \mathbb{Z}_n \Leftrightarrow \gcd(r, n) = 1 \leftarrow$ antall slike er lik $\varphi(n)$.

$\exists$ slik at $s \bar{r} = \bar{1} \Leftrightarrow \bar{r}$ invertibel inh.p. $\circ$.

$\parallel$
 $s \cdot r$

Har sett: $\mathbb{Z}_m \times \mathbb{Z}_n \cong \mathbb{Z}_{mn}$ når $\gcd(m, n) = 1$
som grupper.
(samme avbildning
beværer multiplikasjon.)

$x = (\bar{x}_1, \bar{x}_2) \in \mathbb{Z}_m \times \mathbb{Z}_n$ invertibel $\Leftrightarrow \bar{x}_1$ og $\bar{x}_2$ invertible.

$$\left[\mathbb{Z}_m \times \mathbb{Z}_n \cong \mathbb{Z}_{mn} \right]$$

Antall invert. elem. $\varphi(m)$ Antall invert. elem. $\varphi(n)$

Antall invert. elem. $\varphi(m)\varphi(n) = \varphi(mn)$.